

ادغام مدیریت خطر فاجعه

در مدیریت شهری

نویسنده:

مرکز آسیایی آمادگی در برابر فجایع

ترجمه:

دکتر کرامت اله زیاری

(استاد دانشگاه تهران)

سینا شهسواری - رضا زیاری

آراد کتاب

سرشناسه	: مرکز آسیایی آمادگی در برابر فجایع
عنوان و پدیدآور	: ادغام مدیریت خطر فاجعه در مدیریت شهری/نویسنده: مرکز آسیایی آمادگی در برابر فجایع، ترجمه: کرامت اله زیاری، محمدسینا شهسوار، رضا زیاری
مشخصات نشر	: ۱۱۷ ص، مصور
یادداشت	: عنوان اصلی: Intergrating disaster risk management into urban management
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۱۸۶-۳۸۰-۶
یادداشت	: کتابنامه: ص ۱۱۶ - ۱۱۷
موضوع	: شهرداری - آسیا
موضوع	: توسعه پایدار شهری - آسیا
شناسه افزوده	: زیاری، کرامت اله، ۱۳۳۲ - مترجم
شناسه افزوده	: شهسوار، محمدسینا، ۱۳۶۶ - مترجم
شناسه افزوده	: زیاری، رضا، ۱۳۶۵ - مترجم
رده بندی کنگره	: ۳۹۷: ۶۹۵ JS
رده بندی دیویی	: ۸۰۹۵
شماره کتابخانه ملی	: ۵۳۸۸۷۸۲

ادغام مدیریت خطر فاجعه در مدیریت شهری

- ☒ ترجمه: دکتر کرامت اله زیاری، سینا شهسوار، رضا زیاری
☒ ناشر: آراد کتاب
☒ قیمت: ۱۷۵۰۰۰ ریال
☒ نوبت چاپ: اول ۱۳۹۸
☒ چاپ و صحافی: اتفاق
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۸۶-۳۸۰-۶

حق چاپ برای ناشر محفوظ است. کلیه حقوق و حق چاپ متن، طرح روی جلد و عنوان کتاب با نگرش به قانون حمایت حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ برای انتشارات آراد کتاب محفوظ است و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

مرکز پخش و فروش:

انتشارات آراد کتاب تلفن: ۶۶۹۷۵۲۸۵ - ۶۶۴۸۲۲۲۶ - ۰۹۱۲۳۰۶۲۴۵۸

فروشگاه اینترنتی: www.aradbook.com

پیشگفتار

به طور کلی، "خطر" به عنوان انتظار ضرر و زیان (مرگ، صدمات، اموال، و غیره) خواهد بود که به وسیله یک حادثه ناشی شده است، تعریف شده است. در تعریفی دیگر خطر، احتمال از دست دادن است و این بستگی به سه عنصر میزان خطر، آسیب پذیری و قرار گرفتن در معرض خطر دارد. هر یک از این سه عنصر در افزایش و یا کاهش خطر نقش مستقیم دارند. خطر مفهومی کاملاً نامحسوس است، اما به وسیله اکثر مردم به طور مستقیم درک می شود. به عبارت دیگر خطر یک مفهوم مورد استفاده برای توصیف احتمال یک نتیجه، ناشی از مجموعه ای از شرایط است. شاید بتوان مدیریت خطر فاجعه را به عنوان ترکیبی از علم قدیم، دانش فنی و یک روش مناسب برای تصمیم گیری در نظر گرفت.

حوادث طبیعی مانند زمین لرزه، سیل، رانش زمین، طوفان، خشکسالی و همچنین آسیب های فنی، جزو مایه های ناخوشایند و تهدید می کنند و در سراسر جهان موجب خسارات اقتصادی فراوان می شوند. رویکردی جهانی طی چند دهه گذشته، به سوی یافتن راهکارهایی برای کاهش خطرهای ناشی از بلایای طبیعی بوده است. در سطح بین المللی، توافقات و هماهنگی هایی صورت گرفته اند تا بتوان با یادگیری از تجربیات و اشتباهات، اقتصاد و محیط زیستی این رویدادها بهتر مقابله کرد. تحت نظارت سازمان ملل متحد در سال ۲۰۱۵ برنامه ی "چهارچوب سندی به منظور کاهش خطر بلایا" (SFDRR) تدوین شد، سید، که در آن مدیریت خطر و فاجعه نقش اصلی را ایفا می کند. آن گونه که در اولویت های عملیاتی و اهداف جهانی این برنامه آمده، رویکرد بین المللی برای کاهش بلایای طبیعی (UNISDR) در سال ۲۰۳۰ پابرجا خواهد بود.

کتاب حاضر از مجموعه کتب درباره مسئول مدیریت خطر فاجعه و همچنین چگونگی امکان مشارکت آنها در فرایندهای انتخاب سیاست هایی است که به منظور تقویت پایداری در برابر فاجعه و توسعه پایدار و همه جانبه در سراسر منطقه آسیا و اقیانوسیه اتخاذ می شود. این کتاب ارائه دهنده راهکارهایی برای مسئولین مدیریت خطر فاجعه جهت ادغام شیوه های مدیریت خطر در چهار ابزار مورد استفاده در مدیریت شهری است؛ این چهار ابزار عبارتند از: مقررات ساخت و ساز، برنامه ریزی کاربری اراضی شهری، توانمندسازی سکونتگاه های غیررسمی و تجهیزات ضروری مدیریت بحران.

فصل اول کتاب پیش رو بیشتر به ارائه مباحثی پیرامون مطالب ذکر شده در این کتاب و همچنین کاربرد آن برای برنامه‌ریزان می‌پردازد. فصل دوم، به بررسی نقش شهرنشینی و تأثیر آن بر خطر فاجعه می‌پردازد. در این فصل راهکارهای مدیریت شهری برای مدیریت خطر فاجعه بررسی می‌شوند و نقش مسئولین مدیریت خطر فاجعه در مدیریت شهری تعیین می‌گردد. همچنین برای درک بهتر شیوه ادغام مدیریت خطر فاجعه در مدیریت شهری، نمونه‌هایی از اقدامات رفع خطر و نقش آن‌ها در کاهش آسیب‌پذیری شهرها و راهکارهایی که مسئول مدیریت خطر فاجعه می‌تواند جهت تسهیل ادغام این موضوع در فرآیند توسعه عمومی انجام دهد، گردآوری شده است. فصل دوم با ارائه نتایج ادغام مدیریت خطر فاجعه در مدیریت شهری پایان می‌پذیرد.

فصل سوم به عنوان علولان ارین و مهم‌ترین فصل کتاب به بررسی شیوه‌های ادغام مدیریت خطر فاجعه در مدیریت شهری در زمینه هر کدام از چهار ابزار مذکور در برنامه‌ریزی شهری (مقررات ساخت‌وساز، برنامه‌ریزی کاربری اراضی شهری، توانمندسازی سکونتگاه‌های غیررسمی و تجهیزات ضروری مدیریت بحران) می‌پردازد. برای توضیح چگونگی ادغام مدیریت خطر فاجعه در مدیریت شهری در هر کدام از زمینه‌ها، منظور از نموداری چند مرحله‌ای استفاده گردیده که نقش مسئول مدیریت خطر فاجعه در هر کدام از این مراحل و نتایج ادغام این موضوع در مدیریت شهری تعیین شده است. فصل پایانی کتاب، نیز نتیجه‌گیری کلی از مباحث مطرح شده و تأکیدی دوباره بر اهمیت مدیریت خطر فاجعه و به‌ویژه اهمیت ادغام آن در مدیریت شهری است. به عبارت دیگر این فصل به ارائه پیام‌های کلی و برداشته کلی برداشت شده از فصول پیشین می‌پردازد. در پایان نیز واژه‌نامه‌ای پیوست گردیده که برای فهم بهتر خوانندگان، در آن تمامی کلمات مهم و پایه‌ای به کار رفته در کتاب از نظر معنای آن بین‌المللی مسئول در آن زمینه، تعریف شده‌اند.

دکتر کرامت الهه زیاری

استاد دانشگاه تهران

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول: مقدمه	۷
۱-۱- درباره مجموعه کتب مسئولین مدیریت خطر فاجعه	۸
۱-۲- درباره این کتاب	۹
فصل دوم: مسئول مدیریت خطر فاجعه و مدیریت شهری	۱۱
۱-۲- مسئول مدیریت خطر فاجعه	۱۲
۲-۲- مشارکت مسئولین مدیریت خطر فاجعه در مدیریت شهری	۱۴
۳-۲- مدیریت شهری	۲۱
۴-۲- ادغام مدیریت خطر فاجعه	۲۵
فصل سوم: ادغام مدیریت خطر فاجعه در مدیریت شهری	۲۹
۱-۳- ادغام مدیریت خطر فاجعه در قوانین ساخت و ساز	۳۰
مرور کلی	۳۰
اهداف مسئول مدیریت خطر فاجعه	۳۱
مرحله آغازین	۳۲
پشتیبانی از اطلاعات مدیریت خطر فاجعه و الزامات شناخت	۳۳
اطلاعات مورد نیاز برای حمایت از ایمنی ساختمان	۳۴
اجرا	۳۷
ظرفیتسازی	۴۰
ارزیابی و بازخورد	۴۳
مرحلهای فراتر	۴۳
۲-۳- ادغام مدیریت خطر فاجعه در برنامه ریزی کاربری اراضی شهری	۴۵
مرور کلی	۴۶
مرحله آغازین	۴۹
پشتیبانی از اطلاعات مدیریت خطر فاجعه و الزامات شناخت	۵۰
دادهها یا اطلاعات خطر فاجعه	۵۰
گزینهها و استراتژیهای مدیریت خطر	۵۱
مشوقهای مالی	۵۸
ارزباییها و خدمات متفاوت	۵۹
ارزیابی و بازخورد	۶۴
مرحلهای فراتر	۶۵
۳-۳- ادغام مدیریت خطر فاجعه در بهبود سکونتگاههای غیررسمی	۶۶
مرور کلی	۶۷
مرحله آغازین	۷۰

۷۲	پشتیبانی از اطلاعات مدیریت خطر فاجعه و الزامات شناخت
۷۳	مشارکت مسئول مدیریت خطر فاجعه در توانمندسازی سکونتگاه غیررسمی
۷۴	ارتقاء مبحث مدیریت خطر فاجعه در میان نمایندگان گروههای اجتماعی
۷۴	ایجاد ارتباط بین مدیریت خطر فاجعه و اولویتهای اجتماع
۷۵	حمایت از جمعآوری اطلاعات خطر فاجعه
۷۶	ایجاد نقشه خطر برای اجتماع
۷۷	گروههای اجتماع و ذینفعان طرح توانمندسازی، یک برنامه عملی را با جزئیات گامهای بنیادی برای
۷۷	شناسایی اقدامات مدیریت خطر فاجعه
۸۳	حمایت از اجرای اقدامات مدیریت خطر فاجعه
۸۵	مرحلهای اثر
۸۸	مرور کلی
۸۹	اهداف مسئول مدیریت خطر فاجعه
۹۰	مرحله آغازین
۹۰	آموختن اصول اولیه فایده‌اندازی مدیریت بحران
۹۱	ملاقات با مسئولان شهری در زمینه مدیریت بخشهای تجهیزات ضروری
۹۳	ملاقات با کمیته‌های مدیریت بحران ضروری
۹۳	پشتیبانی از اطلاعات مدیریت خطر فاجعه و الزامات شناخت
۱۰۱	اجرا
۱۰۲	ارزیابی
۱۰۲	مرحلهای فراتر
۱۰۷	فصل چهارم: نتیجه‌گیری
۱۰۸	پیامهای کلیدی
۱۱۰	واژه نامه
۱۱۵	REFERENCES